

DUÁLIS KÉPZÉS

A szakképzési munkaszerződéseket a szakirányú oktatás megkezdése előtt meg kell kötni. A szerződések a szakirányú oktatás egészére (vagy átkötés esetén a hátralévő részére) köthetők, valamint évente két alkalommal van lehetőség rövidebb időre, legalább 2, de naptári évenként összesen legfeljebb 12 hét egybefüggő időszakra is szerződni.

A szakképzési munkaszerződéssel a tanuló és a duális képzőhely között **munkaviszony jön létre**, azonban a szerződés célja a szakképzési feladatok ellátása, elméleti és gyakorlati ismeretek tanítása-tanulása, szakmai vizsgára történő felkészítés-felkészülés vállalati-, gazdasági-, vagyis valós munkaerő-piaci környezetben. A jogszabály lehetővé teszi, hogy a duális képző az egyenlő bánásmód követelményeit szem előtt tartva **kiválasztási eljárást** folytasson le a hozzá szerződéskötési szándékkal jelentkező tanulókkal.

Törvényes képviselővel együtt már a **15. életévét betöltött tanulók** is jogosultak szakképzési munkaszerződést kötni. További előírás a tanulókra nézve az egészségügyi és pályaalakmassági feltételeknek való megfelelés. *(A tanulók szerződési jogosultságát befolyásolhatja még, hogy pl. van-e már államilag elismert szakképesítésük stb.)*

A munkaviszony alapján a szerződés időtartama alatt a tanulók **társadalombiztosítási szempontból biztosítottak** lesznek, továbbá ez az időtartam beleszámít a nyugellátáshoz szükséges **szolgálati időbe** is.

A szerződésnek kötelező tartalmi elemeit a Szkr. rögzíti, továbbá a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény munkaszerződésre vonatkozó iránymutatásait is figyelembe kell venni – a Szkt-ben foglalt kivételeket szem előtt tartva.

A szakképzési munkaszerződésben kell meghatározni a duális képző és tanuló alapadatain túl a felek szakirányú oktatáshoz kapcsolódó kötelezettségvállalásait és jogait is.

A szakképzési munkaszerződés módosítását és megszüntetését is írásba kell foglalni.

A szakképzési munkaszerződés megszűnik automatikusan (a törvény erejénél fogva) a tanulói vagy felnőttképzési jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napján, valamint a szakmai vizsga előtti utolsó tanítási napon; továbbá megszüntethető közös megegyezéssel, felmondással (a felmondás közlésétől számított 15. nappal), valamint azonnali hatályú felmondással.

Szakképzési munkaszerződés alapján a tanulókat **munkabér és egyéb juttatások** illetik meg.

A **munkabér** mértéke a szerződő felek megállapodása alapján a szakirányú oktatás központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott éves önköltségének (1.200.000 Ft) egyhavi összege, de legfeljebb annak 168%-a, azaz **100.000-168.000 Ft közötti összeg**.

A megállapított és kifizetett munkabér **nyugdíjalapot képező jövedelemnek** számít. Kizárólag a hónap közben kötött vagy megszüntetett szerződés, betegség vagy igazolatlan mulasztás esetén csökkenthető a munkabér. Készpénzes átadás-átvételre nincs lehetőség, a duális képző a tárgyhót követő hónap 10. napjáig átutalással teljesíti a kifizetést.

Az **egyéb juttatások** közül a ledolgozott napokra arányosítva (azonban legfeljebb a szakirányú oktatás központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott önköltség (1.200.000 Ft) egyhavi összegének 168%-áig, tehát 168.000 Ft-ig) ugyanazon juttatások illetik meg a tanulót, mint az általa választott szakmának megfelelő munkakörben, szakképzettséggel rendelkező alkalmazottat.

A szakképzési munkaszerződéshez röviden összefoglalva az alábbi **jogok és kötelezettségek** kapcsolódnak:

A szakirányú oktatást 6 és 22 óra között kell megszervezni, időtartama – azaz a napi munkaidő – legfeljebb 8 óra lehet, fiatal munkavállaló esetén a napi 7 órát nem lépheti túl. Két szakirányú oktatással töltött nap között legalább 16 óra pihenőidőt kell biztosítani a tanuló részére. Képzési időn belül, ha a napi munkaidő meghaladja a 4,5 órát, akkor legalább 30 perc, ha meghaladja a 6 órát, akkor legalább 45 perc szünetet kell biztosítani.

A jogszabály külön meghatározza, hogy mely napokra nem szervezhető szakirányú oktatás (pl. tanuló kötelező megjelenése iskolai rendezvényen stb.), valamint meghatároz egy kivételszabályt is, mely szerint a heti pihenőnapokon és a munkaszüneti napokon rendeltetésük folytán is működő duális képzők továbbra is szervezhetnek gyakorlatot.

A munkaviszonyból adódóan **szabadság** illeti meg a tanulót, melynek mértéke tanulói jogviszony esetén 45 munkanap, felnőttképzési jogviszony esetén 30 munkanap naptári évenként. A szabadság kiadásánál figyelemmel kell lenni az őszi, téli, tavaszi és nyári szünet rendjére. A nyári szünetben legalább 20 munkanap szabadságot a tanuló kérésének megfelelő időpontban egybefüggően kell kiadni. A szabadság idejére távolléti díj illeti meg a tanulókat.

Szintén a munkaviszonyhoz kapcsolódik naptári évenként 15 munkanap **betegszabadság**, majd az ezt követően érvényesíthető **táppénz**.

A munkaszerződés aláírásával a felekre nézve **kártérítési felelősség** is keletkezik. A duális képzőnek **felelősségbiztosítást** kell kötnie a tanulók által okozott, de meg nem térített károk fedezetére. A tanulók által jogellenesen okozott kárt a tanulóknak meg kell téríteniük a Polgári törvénykönyv előírásainak megfelelően, azonban a kártérítés mértékét a Sztkt. szabályozza. A gondatlan károkozásra vonatkozó mérték nem lehet több, mint a károkozás napján érvényes minimálbér egyhavi összegének fele; szándékos károkozásnál pedig legfeljebb a károkozás napján érvényes minimálbér ötszöröse.

Egyrészt a károkozás elkerülése, másrészt az egészséges és biztonságos, jogszabályokban előírt képzési feltételek biztosítása érdekében **munkavédelmi oktatás**ban kell részesíteni a tanulókat.